

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.41 (765)
Miercuri, 24 octombrie 2018

Pret: 7 lei

Republica Moldova a urcat o poziție în topul celor mai competitive țări din lume

2

Creditare bancară sau microfinanțare?

3

Rapoarte anuale și anunțuri ale emitenților

4-5

Republica Moldova a obținut o supraproducție de fructe și legume în acest an, dar se confruntă cu dificultăți în exportul acestora

Exporturile moldovenești de fructe au crescut esențial în acest an, însă agricultorii se confruntă cu o criză de proporții, întrucât potențialul de export este cu mult mai mare decât se exportă la ora actuală, potrivit lui Gheorghe Gaberi, director general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).

Discuții referitoare la situația în domeniul exportului de produse horticole, cerințele fitosanitare și de calitate a produselor exportate, identificarea de noi piețe de export a fructelor, problemele și provocările cu care se confruntă producătorii și exportatorii de fructe, au fost analizate săptămâna trecută la o întrevedere a producătorilor și exportatorilor de fructe din Republica Moldova.

Potrivit datelor prezentate în cadrul întrevederii, până în prezent, din recolta anului curent, au fost exportate 70,6 mii tone de mere, de trei ori mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Un spor semnificativ a înregistrat și exportul de prune. Astfel, pe piețele externe au ajuns 31 mii de tone de prune, cu o mie de tone mai mult față de anul 2017. În stocuri mai rămâne o cantitate similară de prune.

Pentru prima dată, pe piața externă au fost comercializate circa 2100 tone de vișine, peste 5700 tone de piersici și 1900 tone de caise – toate în stare proaspătă. Conform prognozelor, în acest an va crește și cantitatea de struguri livrată peste hotare.

Conform datelor ANSA, de trei ori a sporit și volumul merelor moldovenești exportate în Federația Rusă. Totodată, în România au fost livrate 406 tone de mere în anul 2018, față de doar 59 tone exportate anul trecut. În acest an, pentru prima dată, merele produse în R. Moldova au fost livrate în Irak și Bangladesh.

Pe de altă parte, directorul general ANSA afirmă că, deși exporturile de fructe și legume moldovenești au sporit semnificativ, agricultorii sunt în criză, fiindcă potențialul este cu mult mai mare

decât se exportă actualmente, roada de produse horticole fiind foarte bogată. În aceste condiții, este necesar de a extinde arealul piețelor de desfacere a fructelor, strugurilor și a legumelor produse în Repubica Moldova, menționează Gheorghe Gaberi.

Oficialul susține că piețele de export pentru produsele autohotărnică au rămas cele tradiționale, iar două piețe întărit pentru produsele horticole se îngustează. Este vorba despre cea a Federației Ruse și cea a Republicii Belarus. În ambele țări, în ultimii zece ani s-a investi-

tit în substituirea importului prin plantarea multor livezi, mai ales de mere și prune. Astfel, deși volumul recoltei în R. Moldova este în creștere, prețurile de piață la producția exportată în aceste țări este în scădere. „Trebuie să găsim piețe alternative pentru surplusul de producție. Sunt conștient că în perspectivă vor scădea volumele de export în aceste țări”, a mai spus Gheorghe Gaberi.

Directorul ANSA a menționat că deja au fost încheiate negocierile

Continuare în pag. 2.

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market

în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară

sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția “Ediții Periodice” (022) 233740

Curs valutar

24.10.2018

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.0468
EUR	1	19.5518
UAH	1	0.6055
RON	1	4.1900
RUB	1	0.2608

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLD-PRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Republica Moldova a obținut o supraproducție de fructe și legume în acest an, dar se confruntă cu dificultăți în exportul acestora

Continuare din pag. 1.

cu Canada privind comercializarea de prune în stare proaspătă. Astfel, începând cu 1 octombrie anul curent, pomiculturii moldoveni pot exporta fructe în această țară. La fel, au fost finalizate negocierile cu India, o țară cu potențial mare de consum a merelor. Partea indiană a stabilit cerințele fitosanitare de import, iar în timpul apropiat urmează a fi identificat exportatorul din țara noastră și importatorul din India, pentru a organiza exportul primului lot-probă.

De asemenea, în curând, meroile noastre vor fi exportate și în Israel. Primul lot-probă de 100 de kg va fi livrat pentru efectuarea controalelor de rigoare. Accept de a exporta s-a obținut și în Bangladesh, Mongolia. De asemenea, sunt purtate negocieri cu țări precum Indonezia și Malaezia.

Cu dificultăți în procesul de comercializare și export se confruntă și producătorii, exportatorii și procesatorii de struguri din Republica Moldova. De menționat că anul

acesta colectarea strugurilor și producerea vinului a început cu 10-15 zile mai devreme datorită condițiilor favorabile. Astfel, recoltarea a demarat înainte de a fi asigurate condiții pentru comercializarea producției. În plus, în anul curent a fost obținută o supraproducție atât a strugurilor de masă, cât și a strugurilor tehnici.

În încercarea de a soluționa problemele apărute, ministrul Economiei și Infrastructurii, Chiril Gaburici, și Nicolae Ciubuc, ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului au organizat ședințe cu producătorii și exportatorii de struguri din Republica Moldova.

Prinții soluțiile propuse a fost colectarea și prelucrarea strugurilor, prin distilarea de criză, în scopul depozitării ulterioare, efectuarea unei analize a capacitaților de stocare și a volumului de struguri care urmează să fie obținut pe piață, dar și susținerea producătorilor mici în crearea de asociații. De asemenea, a fost lansată ideea cooptării în procesele agricole a tinerilor, care ar fi de real folos sectorului, dar și ar asigura finanțare pe cei implicați.

„Știu că nu e deloc ușor să fii antreprenor, mai ales în agricultură. Vom depune tot efortul pentru ca să acordăm suportul necesar în identificarea piețelor de desface-re pentru fiecare antreprenor. De asemenea, discutăm câteva solu-ții, unele dintre acestea pe termen lung. Suntem în perioada negocie-rilor Acordului de Liber Schimb cu China, contăm pe realizarea unor volume mari de producție către această destinație”, a notat ministrul Gaburici.

Totodată, Chiril Gaburici a comunicat că va avea în cel mai scurt timp discuții cu reprezentanții băncilor din Republica Moldova, pen-tru a identifica soluții în creditarea micilor producători.

La rândul său, ministrul Agricultruii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Nicolae Ciubuc, a asigurat producătorii și procesatorii de struguri din Republica Moldova de susținerea și deschiderea instituției pe care o reprezintă în soluționarea provocărilor întâmpinate de aceștia și va veni cu soluții concrete în cel mai scurt timp.

Conform datelor statistice ofi-ciale, în perioada ianuarie-iunie 2018, exportul de struguri din Republica Moldova a crescut cu 32,1% comparativ cu şase luni ale anului 2017. Republica Moldova furnizează struguri în România, având o pondere de 51,9% din total export de struguri, Federația Rusă – 35%, Belarus – 3,7%. Pentru exportul în UE, Republica Moldova beneficiază de contingentul tarifar de export de 10 000 tone anual de struguri. Pen-tru anul curent, contingentul tarifar a fost valorificat în proporție de 60% ceea ce reprezintă 5950 tone.

Și premierul Pavel Filip a soli-citat identificarea noilor piețe de desfacere pentru produsele moldovenești. „Accentul trebuie pus pe exportul produselor cu valoare adăugată înaltă. Trebuie să anali-zăm barierile spre piețele de desfa-cere pe care vrem să accedem, să fim mai insișenți, să alegem nișe libere și să facem tranziția spre alte piețe interesante”, a spus prim-ministrul.

În acest sens, agricultorii moldo-veni sunt îndemnați să planteze și

să extindă suprafețele de livezi noi de soiuri performante: cireșe, vișine, caise, nuci, alte specii de fructe de valoare înaltă, care nu sunt cul-tivate în alte țări, dar care sunt soli-citate inclusiv și în statele Uniunii Europene.

În prezent, fructele și legumele proaspete din Republica Moldova sunt livrate anual în circa 80 de țări. Spre exemplu, strugurii moldovenești sunt exportați în 20 de state ale lumii, iar prunele – în 16 state. Cele mai multe produse moldovenești ajung, în prezent, pe piata Uniunii Europene, cu creș-teri mari pe piețele din Germania, Italia, Portugalia, țările Baltice, Cehia, Bosnia și Herțegovina și România.

Pentru accederea produselor moldovenești și pe piețele din alte regiuni ale lumii, continuă dialogul cu mai multe state cu potențial pen-tru producătorii din țara noastră. Astfel, este examinată posibilitatea de a exporta produse autohtone în Vietnam, Egipt, Qatar, Bangladesh și Indonezia.

Lilia ALCAZĂ

Republica Moldova a urcat o poziție în topul celor mai competitive țări din lume

Republica Moldova a urcat o poziție în topul celor mai competitive țări din lume, elaborat de Forumul Economic Mondial (WEF), până pe locul 88 din cele 140 economii analizate, potrivit Raportului Competitivității Globale 2018–2019.

Cu un scor de 55,5 puncte, valoarea maxi-mă absolută fiind de 85,6 puncte, Republica Moldova și-a îmbunătățit performanța față de anul trecut, în pofida evoluției impresionante din 2017 și, respectiv, a gradului de comparație înalt, când a urcat 11 poziții. Economia moldovenească se plasează în top imediat după Ecuador și Tunisia și devansează Iran, Botswana și Bosnia și Herțegovina, care se află pe următoarele locuri.

CARE ESTE POZIȚIA MOLDOVEI COMPARATIV CU ALTE ȚĂRI?

Potrivit studiului WEF, Republica Moldova este devansată de țările din regiune, Ucraina și România, care au fost plasate pe pozițiiile 83 și, respectiv, 52. Înaintea Moldovei se află state-membre ale CSI precum Federa-tia Rusă (43), Kazahstan (59), Georgia (66),

Azerbaidjan (69), Armenia (70). Însă, chiar dacă aceste țări se află în top mai sus decât Republica Moldova, performanța unora din-

tre ele s-a înrăutățit față de anul 2017. Astfel, Federația Rusă a coborât de pe locul 38 pe 43, iar Azerbaidjan a înregistrat o cădere de pe 35 pe poziția 69. Mai puțin competitive sunt economiile unor țări ca Republica Kirgîzstan, care ocupă poziția 97 și Tadjikistan, plasată pe locul 102.

După valoarea înregistrată la cei 12 “pi-loi”, luate în calcul la elaborarea clasamen-tului, poziția Republicii Moldova a fost influențată negativ de variabilele care deter-mină mediul macroeconomic, poziția 95 față de 81 în anul 2017, a menționat în cadrul pre-zentării Raportului Competitivității Globale, Grigore Belostecinic, rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM).

Republica Moldova a înregistrat punctaje mai bune la capitolul pregătirea tehnologică, dinamismul afacerilor, eficiența pieței bunurilor, eficiența pieței muncii, educație și abili-tăți, infrastructură.

Cel mai slab punctaj (30,2) Republica Moldova l-a obținut la capitolul capacitatea inovațională și s-a situat la acest indicator pe ultimul loc în Europa Centrală și de Est. Poziția Moldovei a fost influențată negativ și de gradul de sofisticare a pieței financiare, poziția 128.

CE ESTE INDICELE GLOBAL AL COMPETITIVITĂȚII ȘI CUM INFLUENȚEAZĂ INVESTIȚIILE?

„Indicele Global al Competitivității este considerat drept unul din indicatorii extrem de valoroși de către investitorii internaționali și servește drept ghid, care influențează deciziile referitoare la investițiile preconizate atât pe plan mondial, cât și cel regional. Evaluarea Indicelui Global al Competitivității pentru fiecare dintre cele 140 de țări permite identificarea factorilor-cheie, care asigură o creștere economică sustenabilă și explică motivul din care unele țări înregistrează mai multe succese economice decât altele”, apre-ciază Belostecinic.

În acest context, apreciază el, țările care doresc să atragă mai multe investiții străine directe trebuie să facă eforturi suplimentare în vederea creării unui mediu concuren-tial funcțional, care să atragă investițiile directe străine și să stimuleze inovațiile în economia națională. În încheiere, putem concluziona că succesul creării și imple-mentării unor politici eficiente de creștere a competitivității depinde de înțelegerea esenței și complexității interdependen-ței multiplilor factori și de capacitatea de a-i identifica și a-i dezvolta pe cei care sunt cruciali într-un anumit stadiu de dezvoltare a unei țări.

În topul celor mai competitive state din lume au fost plasate Statele Unite ale Ameri-cii, Singapore, Germania, Elveția și Japonia.

Conform metodologiei WEF, poziția unui stat după Indicele Global al Competitivității este calculată în baza a 110 indicatori, gru-pați în 12 “piloni” ai competitivității, dintre care patru constituie factori de bază, șase factori de creștere a eficienței și doi factori inovaționali. Aceștia sunt: instituțiile, infra-structura, stabilitatea macroeconomică, să-nătatea, educația și abilitățile, educația supe-rioră și trainingul, eficiența pieței muncii, pregătirea tehnologică, eficiența pieței bunurilor, gradul de sofisticare a pieței financiare, mărimea pieței, dinamismul afacerilor și inovațiile.

Din anul 2010, ASEM este partenerul ofi-cial de la Chișinău al Forumului Economic Mondial în realizarea sondajului în Republi-ca Moldova.

Vlad BERCU

Indicele competitivității globale	Locul în 2018	Locul în top în 2017
Republica Moldova	88	89
Reglementările de bază		
Capacitatea instituțională a statului	84	119
Infrastructura	79	84
Mediu macroeconomic	95	81
Sănătatea și educația primară	92	97
Amelioratori de eficiență		
Educație și abilități	73	83
Eficiența pieței bunurilor	70	97
Eficiența pieței muncii	71	94
Dezvoltarea pieței financiare	128	124
Pregătirea tehnologică	48	53
Dimensiunea pieței	126	120
Inovațiile și factorii sofisticări		
Dinamismul afacerilor	69	120
Inovațiile	105	128

Sursă: Raportul Competitivității Globale 2018–2019

Creditare bancară sau microfinanțare?

Sectorul bancar este bine capitalizat și s-a stabilizat ca urmare a intrării în acționariatul Victoribank a băncii Transilvania și achiziția de către un consorțiu în frunte cu BERD a unui pachet de 40% din capitalul Agroindbank. Totuși, un risc pe termen scurt în adresa sectorului financiar este activitatea instituțiilor financiare nebancare și asta, în special, din cauza expunerii unor bănci la respectivele instituții, a sub-reglementării sectorului și a educației financiare insuficiente a clienților care apelează la ele, potrivit raportului de stare a țării lansat de către Expert Grup.

La 16 martie 2018 a intrat în vigoare o nouă Lege cu privire la organizările de creditare nebancară, iar unele prevederi ale acesteia oferă un nivel prea înalt de ambiguitate, care face posibilă acumularea de cvasi-depozite de la populație.

Portofoliul de credite bancare la nivelul întregului sistem s-a comprimat în 2017, reflectând un apetit mai scăzut pentru riscuri din partea băncilor și un reflux al clienților bancari către organizațiile de micro-finanțare. Cota creditului bancar în PIB a scăzut, în paralel cu majorarea cotei creditelor neperformante în totalul de credite bancare. Creșterea creditelor neperformante poate fi atribuită aproape integral impunerii de către BNM a unei supravegheri și evaluări mai stricte a debitorilor băncilor comerciale. În același timp, depozitele bancare totale, raportate la PIB, rămân la nivelul de circa 40%, astfel încât pasivele majorate finanțează mai mult achizițiile de către bănci a valorilor mobiliare de stat și a certificatelor Băncii Naționale, decât creditarea economiei reale. Ca rezultat, băncile rămân suficiente de bine capitalizate și păstrează un nivel mai mult decât suficient de lichiditate, fapt ce asigură stabilitatea sistemului, însă acest lucru se întâmplă în detrimentul sporiilor creditării, respectiv în detrimentul investițiilor și al creșterii economice mai calitative.

“O sursă esențială de incertitudini rămâne „Moldindconbank”, unde riscurile juridice sunt o barieră esențială în calea identificării unui investitor strategic. Totodată, procesul de eliminare a acționarilor care nu satisfac condițiile de integritate și de probitate în alte bănci comerciale încă este departe de finalizare. Un risc pe termen scurt în adresa sectorului financiar este activitatea instituțiilor financiare nebancare și asta, în special, din cauza expunerii unor bănci la respectivele instituții (după cum a fost arătat în edițiile anterioare ale Raportului de Stare a Țării), a sub-reglementării sectorului și a educației financiare insuficiente a clienților care apelează la ele. La 16 martie 2018 a intrat în vigoare o nouă Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară, iar unele prevederi ale acesteia oferă un nivel prea înalt de ambiguitate, care face posibilă acumularea de cvasi-depozite de la populație. În definitiv, nu a fost înregistrat nici un progres substantial nici în recuperarea activelor bancare

delapidate în cadrul fraudei bancare din anii 2012–2014”, se mai spune în raportul de țară.

De asemenea, Guvernul, BNM și Comisia Națională a Pieței Financiare trebuie să urmărească atent dinamica diverselor companii de micro-finanțare, respectiv, să nu admitea expunerea unor părți terțe la riscurile pe care și le asumă aceste companii în procesul de creditare.

BĂNCILE NU-ȘI EXERCITĂ PE DEPLIN FUNCȚIA DE FINANȚATOR AL INVESTIȚIILOR PRODUCTIVE

“Băncile moldovenești nu-și exercită pe deplin funcția de acumulare a resurselor și de alocare a acestora pentru finanțarea investițiilor productive. Prin urmare, din puținul investițiilor, majoritatea sunt finanțate din resursele proprii ale firmelor, fapt care vorbește despre constrângerile întreprinderilor mici și mijlocii în ceea ce ține de dezvoltarea capacitatilor de producere și de sporirea competitivității. Din cauza fraudei bancare, sistemul financiar al țării va mai rămâne, în viitorul apropiat, incapabil să ofere necesarul de resurse investiționale, în special, pentru proiectele investiționale mari, ceea ce face și mai important rolul surselor străine în finanțarea investițiilor”, a declarat Adrian Lupușor, directorul Expert Grup.

Chiar dacă băncile dispun de un volum mare de lichidități, acestea nu sunt direcționate în economie ca urmare a riscurilor de nerambursare a împrumuturilor. În consecință, economia moldovenească a continuat să crească, însă cu un ritm relativ lent și în baza unui model non-durabil. În pofida unor îmbunătățiri marginale pe plan economic, produse în anii 2017–2018 (stabilizarea economică, inflaționistă și a sistemului bancar), s-au menținut constrângerile fundamentale care au împiedicat o ameliorare sesizabilă a stării țării și a calității vieții oamenilor. În particular, s-au făcut remarcate o serie de episoade nefericite cu impact negativ asupra încrederei populației în guvernare, dar și asupra relațiilor cu partenerii de dezvoltare. După o ascensiune recuperatoare de 4,5% în 2016, PIB-ul a continuat să avanseze în 2017 (+4,5%) și în prima jumătate a anului 2018 (+4,5%), însă există anumite rezerve privind calitatea acestei creșteri. În plus, un asemenea ritm de creștere economică este insuficient pentru

convergența veniturilor către standardele țărilor din Europa Centrală și de Est pe parcursul vieții actualelor generații.

PROVOCĂRILE ECONOMICE ȘI CLIMATERICE AU DIVERSIFICAT PIATA PENTRU MOLDOVA

Republica Moldova are nevoie de ritmuri de creștere de circa 7-8%. Mai mult decât atât, reproducând modelul perioadei anterioare, creșterea din 2017–2018 este bazată pe factori mai curând conjuncturali sau aritmici, decât fundamentali (creșterea remitterilor are loc pe fundalul bazei scăzute de comparație, iar majorarea volumului investițiilor publice și a unor cheltuieli sociale este determinată de proximitatea alegerilor și, respectiv, este una temporară).

Unul dintre factorii esențiali care, în pofida diverselor provocări climaterice și economice interne, i-a permis economiei moldovenești să crească și să se diversifice, este accesul facilitat la piața europeană. Pe parcursul punerii în aplicare a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, pierderile de export de pe piața CSI, cauzate de restricțiile comerciale instituite de către Federația Rusă și cele apărute ca urmare a conflictului armat din Ucraina, au fost integral compensate de creșterea exporturilor pe piața comunitară. Evoluția comerțului extern moldovenesc din ultimii ani demonstrează toate miturile legate de preinsul impact distrugător pe care ar fi urmat să-l iaib liberalizarea comerțului cu Uniunea Europeană în cadrul ZLSAC, din contra, statisticile arată că exporturile spre UE au crescut în mod robust, iar produsele europene de import nu au „invadat” piața internă (de fapt, pe parcursul implementării ZLSAC, deficitul comercial al Republicii Moldova față de UE s-a redus esențial).

“Niciodată, din anul 2000 încoace, economia moldovenească nu a trecut printr-o criză investițională atât de lungă și de profundă. Investițiile în active imobilizate – atât în sectorul privat, cât și în cel public – au scăzut dramatic în 2015–2016 (-20% față de nivelul din 2014), aproape stagnând în anul 2017 (+1% față de 2016). Deficitul de investiții afectează perspectivile privind creșterea economică durabilă, înainte de toate, pentru că subminează procesul de dezvoltare a capacitaților noi de producere. Acest aspect este deosebit de important pentru Republica Moldova, care a trecut printr-o fază extinsă de tranziție structurală, soldată cu deprecierea fizică și morală a capitalului său productiv. În plus, ponderea în atragerea investițiilor a sectorului industrial și agricol – activități care produc bucuriile cele mai ușor comercializabile pe plan internațional – a rămas una destul de joasă pe parcursul ultimilor ani (circa 20% din totalul investițiilor)”, arată raportul de stare a țării.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

BC „Moldindconbank” S.A.

Avis privind expunerea în continuare spre vânzare a pachetului de acțiuni nou-emise de către BC „Moldindconbank” S.A.

În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (3) și art. 52^a din Legea nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și în temeiul:

- Hotărârile Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 278 din 20.10.2016, nr. 163 din 11.07.2018 „Cu privire la prelungirea termenului de vânzare a acțiunilor nou-emise de către Banca Comercială „Moldindconbank” S.A.” și nr. 254 din 12.10.2018 „Cu privire la prelungirea termenului de vânzare a acțiunilor nou-emise de către BC „Moldindconbank” S.A.”;
- Hotărârile Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 7/1 din 29.01.2018 „Cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliari”;
- Hotărârile Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank” S.A. din 19.01.2018 (procesul-verbal nr. 08), din 13.04.2018 (procesul-verbal nr. 43), din 16.07.2018 (procesul-verbal nr. 86) și din 17.10.2018 (procesul-verbal nr. 124);

BC „Moldindconbank” S.A. anunță despre expunerea în continuare spre vânzare, începând cu data de 18.10.2018, pe un termen de trei luni, a 3 173 751 de acțiuni ordinare non-nominative de clasa I, emise de BC „Moldindconbank” S.A.

CONDIȚIILE VÂNZĂRII ACȚIUNILOR MENTIONATE

SUNT URMĂTOARELE:

- Acțiunile se expun spre vânzare ca pachet unic, în număr de 3 173 751 de acțiuni, prin intermediul licitației cu strigare organizate pe piață reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.
- Licitatia cu strigare va avea loc începând cu data de 03.01.2019 și până la data de 18.01.2019.
- Prețul inițial de expunere spre vânzare al acțiunilor menționate constituie 239,50 MDL per acțiune.
- Acțiunile expuse spre vânzare pot fi achiziționate de un singur cumpărător sau un grup de persoane ce acționează concertat care au obținut aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei până la achiziționarea respectivă, în condițiile stabilite la art. 47-49 din Legea nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor.

Informația prevăzută la art. 52^a alin. (7) din Legea nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor este dezvoltată pe pagina web a Băncii: http://www.micb.md/img/n-info-doc/Offering_Memorandum_ro.pdf

Comitetul de conducere al băncii

“ZORILE” SA

Informație privind evenimentele și acțiunile care influențează sau pot influența activitatea entității

În corespondere cu pct. 42 al Regulamentului cu privire la dezvaluirea informației de către emitentii de valori mobiliare, aprobat prin hotărârea CNPF nr. 7/11 din 12.02.2016, Zorile SA aduce la cunoștință acționarilor săi, că la data de 03 octombrie 2018 Consiliului societății a decis solicitarea unei linii de credit investițional în sumă de două milioane cinci sute mii EURO de la BC „Moldindconbank” S.A. cu transmiterea în ipotecă a bunurilor ce aparțin societății cu drept de proprietate la valoarea de ipotecă acceptată de bancă.

Organul executiv Zorile SA.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Ramona NICULCEA, Oxana PUI.

REDACTOR-SEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUŞEVSKI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACTIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC “Victoribank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Toata Statistica conform tranzactiilor zilnice pe PR
de la 15.10.2018 - 20.10.2018

Data/ora	Simbolul HV	Emitentul	Hirtii de valoare	Pretul	Volumul	Pretul nominal	Emisia	% din emisie	Tipul transactiei
17.10.2018	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	14	1700	23800	200	1037634	0	Cumparare vinzare
17.10.2018	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	36	1700	61200	200	1037634	0	Cumparare vinzare
			50		85000				

PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA

sesiunea din 24 Octombrie 2018

Nr. d/o	Denumirea emitentului	IDNO al emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Pretul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	SA "MOLDASIG"	1002600053315	MD14MOSI1005	29900	109,38	3 270 462,00	4,9833	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
2	SA "MOLDASIG"	1002600053315	MD14MOSI1005	59855	61,52	3 682 279,60	9,9758	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
3	SA "MOLDASIG"	1002600053315	MD14MOSI1005	390245	61,52	24 007 872,40	65,0408	100,00	18.09.2018	03.12.2018	07.12.2018
4	SA "MAGISTRALA"	1002602003473	MD14MAGI1005	43689	5,81	253 833,09	1,4992	5,00	28.09.2018	16.10.2018	29.10.2018
5	SA "ASPA"	1003606006192	MD14ASPA1006	97498	24,66	2 404 300,68	6,2567	10,00	28.09.2018	16.10.2018	29.10.2018
6	"ALLIANCE INVESTMENTS GROUP" S.A.	1002600029347	MD14AING1004	18764420	0,38	7 130 479,60	87,2764	-	28.09.2018	27.11.2018	29.11.2018
7	Compania Internațională de Asigurări "ASITO" SA	100260007123	MD14OTIS1008	3866669	5,20	20 106 678,80	83,1267	10,00	02.10.2018	17.12.2018	21.12.2018
8	BC "MOLDINDCONBANK" SA	1002600028096	MD14MICB1008	3173751	239,50	760 113 364,50	63,8865	100,00	18.10.2018	03.01.2019	18.01.2019

PLANUL DE NEGOCIERI IN CADRUL MTF

sesiunea din 24 Octombrie 2018

Nr. d/o	Denumirea emitentului	IDNO al emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Pretul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	Agrofirma "Cimisilia" SA	1002605000521	MD14LIAC1000	804	-	-	1,5895	1 000,00	07.09.2018	11.09.2018	25.10.2018

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 15.10.2018-20.10.2018

Tipul tranzacției: Vînzare-Cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA 1000 Măruntișuri	MD14RUNT1004	10	1	8	480,00	0,02
2	SA SUPRATEN	MD14RATE1009	14	1	18	1800,00	0
3	SA FRANZELUȚĂ	MD14FRAN1004	20	1	357	7140,00	0,02
4	SA DAAC-Victoria	MD14DAV1007	1	2	1405	56200,00	0,07
5	SA GOLDEN CHARTER	MD14GOCH1002	100	1	200	20000,00	100
6	SA BTA-36	MD14ATBS1001	10	1	400	4000,00	0,24
7	SA FPC Nucet	MD14NUCE1008	1	1	632261	632261,00	31,81
8	SA DSRM-3	MD14DSRM1007	8	1	42	2543,10	0,17
	Total			9	634691	724424,10	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	4	800,00	0,0004
2	SA CARMEZ	MD14RMEZ1007	10	1	54	540,00	0
3	SA ISRT-FĂLEȘTI	MD14ISRT1005	10	2	898	8980,00	0,42
4	SA CONCOM-MODERN	MD14DERN1002	6	1	37350	224100,00	13,32
5	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	291	2910,00	0,0943
6	SA ELECTROMONTAJ-NOR	MD14RONE1009	100	1	123	12300,00	4,92
7	SA CEREALE-CUPCINI	MD14CUPC1008	10	2	60	600,00	0,004
8	SA CONGAZCIC	MD14ANOC1000	10	10	225	2250,00	1,0108
9	SA VODĂ	MD14ODAV1009	10	1	236	2360,00	2,55
10	SA INTERPARES PRIM	MD14ASIP1008	1	1	348	348,00	0,00
	Total			21	39589	255188,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA Efes Vitanta Moldova	MD14VEST1003	25	1	9	225,00	0
2	SA UNIC	MD14UNIC1004	115	1	21	2415,00	0,02
3	SA BUCURIA	MD14BUCU1002	10	1	88	880,00	0,0053
4	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	80	80,00	0,0001
	Total			4	198	3600,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt rude sau afini de gradul III ori mai mare sau între persoane care nu sunt rude :

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA UNIC	MD14UNIC1004	115	1	12	1380,00	0,02
2	SA SPICUȘOR DE AUR	MD14SPIU1004	5	1	10	50,00	0,1

“SPICUȘOR DE AUR” S.A.**Comunicat privind hotărârile adunării generale extraordinare a acționarilor din 19 octombrie 2018**

Adunarea generală extraordinară a acționarilor “SPICUȘOR DE AUR” S.A. a fost înținută la data de 19 octombrie 2018, pe adresa mun. Chișinău, str. Tighina, 44, cu prezența a 2 acționari, care dețin 3448 acțiuni cu drept de vot ce constituie 58,54% din numărul total de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot ale societății.

HOTĂRÂRILE ADOPTATE PRIN VOT UNANIM:

- Privind majorarea Capitalului social al Societății prin înregistrarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni ordinare nominative ale Societății.**
 - Aprobă, în calitate de tranzacție de proporții, majorarea Capitalului social al Societății prin plasarea acțiunilor emisiunii suplimentare închise a 5000 (cinci mii) acțiuni cu drept de vot cu valoarea nominală 5 (cinci) lei fiecare, în valoare totală de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.
 - Aprobă Hotărârea privind emisiunea valorilor mobiliare:
 - Datele de identificare a emitentului (denumirea completă și adresa juridică a emitentului): Societatea pe Acțiuni “SPICUȘOR DE AUR”, MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Tighina, 44.
 - Data și numărul înregistrării de stat a emitentului: 30.12.1993, numărul 1003600004381
 - Data adoptării hotărârii privind emisiunea valorilor mobiliare (data și numărul procesului verbal al adunării/ședinței la care a fost adoptată decizia respectivă): Proces verbal nr. 2 din 19 octombrie 2018.
 - Denumirea organului de conducere al emitentului valorilor mobiliare, care a adoptat hotărârea privind emisia valorilor mobiliare: Adunarea generală extraordinară a acționarilor
 - Tipul valorilor mobiliare: Acțiuni ordinare nominative.
 - Clasa valorilor mobiliare: Clasa I
 - Numărul de ordine al emisiunii respective a valorilor mobiliare din clasa respectivă: Emisiunea II
 - Numărul de valori mobiliare în emisiunea respectivă: 5.000 unități
 - Numărul de valori mobiliare în clasa respectivă (înțând cont de emisiunea în cauză): 10.890 unități
 - Mărimea (mărimea posibilă) emisiunii în expresie numerică și valorică, cota valorilor mobiliare subscrise: Mărimea posibilă 5.000 unități, în valoare de 25.000 lei, subscrise 100%
 - Modul și formele de achitare a valorilor mobiliare, denumirea patrimoniului primit în contul achitării: Depunerea (transferul bancar) a mijloacelor bănești la contul bancar al Emitentului în valută națională, cod IBAN MD47MO2224ASV23009177100 deschis la B.C. Mobiasbanca –Groupe Societe Generale SA Chisinau S.A.
 - Prețul de plasare a unei valori mobiliare; metoda de determinare a prețului de plasare: 5 lei; Prețul este egal cu valoarea nominală.
 - Cota valorilor mobiliare, la ne plasarea cărora emisiunea va fi considerată ca neefectuată: 75%14. Descrierea drepturilor pe care le conferă valoarea mobiliară din clasa respectivă și a altor caracteristici distinctive: Acțiunea ordinată nominativă de Clasa I, conferă proprietarului ei dreptul la un vot în adunarea generală a acționarilor, de a primi o cotă-parte din dividende, precum și dreptul la parte din bunurile societății în cazul lichidării acesteia.
 - Modul de plasare a emisiunii valorilor mobiliare (publică sau închisă): Închisă.
 - Termenele initiale și finale ale plasamentului valorilor mobiliare din emisiunea respectivă: Termenul preconizat al plasării acțiunilor: 22.10.2018 – 15.11.2018
 - Scopurile concrete (direcțiile) de utilizare a mijloacelor, mobilizate în procesul emisiunii: Mijloacele acumulate în urma emisiunii se vor direcționa spre majorarea fondurilor de mijloace circulante ale Societății, necesare pentru dezvoltarea și desfășurarea activității Societății.
 - Organizarea procesului de plasare (de sine stătător sau prin intermediar): Procesul de plasare este efectuat de către Societate de sine stătător
 - Alte clauze esențiale ale emisiunii:
 - (1) Acționarii societății au dreptul de preemtiv la emisiunea suplimentară.

Consiliul SA «JLC Invest»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale extraordinare repetate a acționarilor, cu prezența acestora, pe 12 noiembrie 2018 în sala festivă a SA „JLC” situată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90. Înregistrarea acționarilor de la 09-00 până la 09-55. Începutul adunării 10-00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Aprobarea modificărilor în statutul societății.
- Autenticarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 01 octombrie 2018. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, de la 11-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, 22/1, of. 60.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

În atenția acționarilor Î.M. “Alimcom” S.A.

Conform hotărârii Consiliului din 12.10.2018 se anunță despre convocarea Adunării generale extraordinare repetate a acționarilor Î.M. “Alimcom” S.A. cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 09 noiembrie 2018 ora 11-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Frumușica, 1, oficiul «Trans World» S.R.L. Înregistrarea participanților la adunare va avea loc de la ora 10-15 până la ora 10-50.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

- Cu privire la majorarea Capitalului social al Societății prin efectuarea emisiunii suplimentare închise a acțiunilor Societății.
- Cu privire la aprobarea raportului despre rezultatele emisiunii și a listei subscritorilor emisiunii suplimentare închise a acțiunilor Societății.
- Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor în documentele de constituire ale Societății.

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ:

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală repetată este întocmită conform situației din 14.09.2018.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu data de 30.10.2018 la sediul Societății în zilele lucrătoare între orele 12:00 – 16:00.

Acționarii trebuie să aibă cu sine documentul de identitate. Reprezentantul plenipotențiar al acționarului trebuie să prezinte documentele corespunzătoare care atestă împoternicirile sale pentru participare la Adunarea generală și luarea deciziilor pe toate problemele din Ordinea de zi a adunării.

Stimați acționari ai S.A. „Anticor”,

În conformitate cu decizia consiliului societății din 19 octombrie 2018, organul executiv convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Anticor”. Adunarea acționarilor va avea loc la data de 09 noiembrie 2018, ora 10.00, pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 62/1. Înregistrarea participanților la adunare va avea loc la data de 09 noiembrie 2018 între orele 09.20 și 09.50. Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va ține cu prezența acționarilor

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la majorarea Capitalului social al SA Anticor
- Cu privire la aprobarea hotărârii privind emisiunea suplimentară a acțiunilor ordinare nominative
- Cu privire la aprobarea listei subscritorilor la acțiunile din emisiunea suplimentară
- Cu privire la aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni și calificarea emisiunii ca efectuată sau neefectuată
- Cu privire la înregistrarea la Comisia Națională a Pieței Financiare a dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni
- Cu privire la operarea modificărilor și completărilor, determinate de rezultatele emisiunii, în statutul SA Anticor
- Cu privire la modalitatea de informare a acționarilor privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni

Data la care trebuie să fie întocmită lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este – 24 octombrie 2018.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu, 62/1 în perioada 29 octombrie 2018 – 08 noiembrie 2018, inclusiv, între orele 10.00 și 16.00.

Informații suplimentare la tel.: 0-22-742581.

**În atenția acționarilor
“MAPAS AUTO” S.A.**

Organul executiv a decis convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor. Adunarea se va petrece în data de 23.11.2018 cu prezența acționarilor la sediul Societății, respectiv la adresa str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău. Înregistrarea participanților la adunare: 08.15 – 08.50; Începutul adunării: 09.00.

ORDINEA DE ZI:

- Examinarea dării de seamă financiare anuale a Societății pentru anul 2017;
- Alegerea membrilor Consiliului Societății;
- Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori;
- Cu privire la stabilirea retribuției muncii membrilor Consiliului Societății și membrilor Comisiei de Cenzori;
- Cu privire la acoperirea pierderilor Societății din anul 2017 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2018;
- Cu privire la aprobarea Codului de guvernanță corporativă al MAPAS AUTO S.A.;
- Cu privire la autenticarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul-verbal al Adunării.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este întocmită conform situației din data de 19.10.2018;

Acționarii vor avea posibilitate să ia cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării începând cu data de 13.11.2018, în zilele de lucru între orele 10.00 – 14.00 la sediul Societății, respectiv la adresa: str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău.

Pentru a participa la Adunare acționari urmează să prezinte comisie de înregistrare actul de identitate în original, iar reprezentanții acestora – actul de identitate și procură întocmită în conformitate cu prevederile legale.

Organul executiv MAPAS AUTO S.A.

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Молдова поднялась
на одну позицию
в рейтинге глобальной
конкурентоспособности

2

Кредитование:
банк или
микрофинансирование

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.41 (765)
Среда, 24 октября 2018 г.

Цена 7 леев

Республика Молдова собрала богатый урожай фруктов и овощей, но испытывает проблемы с их экспортом

Молдавский экспорт фруктов в этом году значительно вырос, но аграрии испытывают серьезный кризис, так как экспортные возможности намного выше того объема, который экспортируется на сегодняшний день. Об этом сообщил генеральный директор Национального агентства по безопасности пищевых продуктов (ANSA) Георге Габеря.

Ситуация в сфере экспорта плодово-овощной продукции, фитосанитарные требования и требования к качеству экспортимых продуктов, а также проблемы и вызовы, стоящие перед сектором, обсуждались на прошлой неделе на встрече производителей и экспортёров Республики Молдова.

Согласно данным Национального агентства по безопасности пищевых продуктов, за девять месяцев 2018 года Молдова экспортировала 122,9 тыс. тонн яблок (в том числе 70,6 тыс. тонн из урожая текущего года) и 31,1 тыс. тонн сливы. За тот же период прошлого года из страны было вывезено 111,9 тыс. тонн и соответственно 29,9 тыс. тонн этих фруктов. Сотрудники агентства считают, что в холодильных складах агрокомплексов и предприятий – экспортёров хранится еще примерно 30 тыс. тонн сливы.

В текущем году Молдова также увеличила экспорт черешни – 11,6 тыс. тонн (в 2017 – 9,9 тыс. тонн), вишни – 2,1 тыс. тонн (1,1 тыс. тонн) и персиков – 5,7 тыс. тонн (4,3 тыс. тонн). Согласно прогнозам, в этом году вырастут и объёмы поставляемого за рубеж винограда.

По информации ANSA, в три раза вырос и объём молдавских яблок, экспортимых в Российскую Федерацию. Кроме того, в Румынию было поставлено 406 тонн яблок, по сравнению с 59 тоннами в прошлом году. В этом году впервые молдавские яблоки экспорттировались в Ирак и Бангладеш.

С другой стороны, генеральный директор ANSA считает, что несмотря на значительный рост экспорта молдавских фруктов и овощей, экспортные возможности намного выше того объема,

который экспортируется на сегодняшний день, на фоне очень богатого урожая плодово-овощной продукции. Поэтому, по мнению Георге Габеря, необходимо расширять рынки сбыта фруктов, овощей и винограда.

По его словам, рынки сбыта местной продукции остались прежними, а два целевых рынка сбыта сокращаются. Речь идет о Российской Федерации и Беларусь. В обеих странах за последние 10 лет вкладываются средства в импортозамещение, закладываются сады, в частности яблоне-

вые и слиновые. Так что, несмотря на растущий урожай, рыночные цены на экспортимую продукцию снижаются. «Надо найти альтернативные рынки сбыта излишков продукции. Ясно, что в будущем объёмы экспорта в эти страны будут сокращаться», – добавил Г. Габеря.

Директор ANSA отметил, что уже завершились переговоры с Канадой по вопросу реализации свежей сливы. Начиная с 1 октября этого года, молдавские

Продолжение на стр. 2

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

Оператор Официального механизма накопления информации ŪS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market
в любом отделении «Poșta Moldovei»
страны или у наших распространителей:
Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Агентство “Ediții Periodice” (022) 233740

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Курс валют
на 24.10.2018 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.0468
EUR	1	19.5518
UAH	1	0.6055
RON	1	4.1900
RUB	1	0.2608

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Республика Молдова собрала богатый урожай фруктов и овощей, но испытывает проблемы с их экспортом

Продолжение. Начало на стр. 1

садоводы могут экспорттировать фрукты в Канаду. Также завершились переговоры с Индией, страной с огромными возможностями потребления яблок. Индийская сторона установила фитосанитарные требования к импорту, а в ближайшее время определится экспортёр в нашей стране и импортёр в Индии для тестовой реализации первой партии.

Кроме того, скоро наши яблоки появятся на рынке Израиля. Первая партия в размере 100 кг будет поставлена для проведения соответствующих проверок. Получено разрешение и на экспорт в Бангладеш и Монголию. Ведутся переговоры с Индонезией и Малайзией.

С трудностями в реализации и экспорте сталкиваются и производители и экспортёры винограда Республики Молдова. Надо отметить, что в этом году сбор винограда и производство вина началось на 10-15 дней раньше благодаря благоприятным усло-

виям. В этом году получен сверхурожай столового и технического винограда.

В целях решения создавшихся проблем министр экономики, инфраструктуры Кирилл Габурич и министр сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды Николае Чубук провели заседание с участием экспортёров винограда Республики Молдова.

Были предложены такие решения, как сбор винограда и переработка путем кризисной дистилляции для последующего хранения; проведение анализа мощностей хранения и объема винограда, который должен быть получен на рынке, а также поддержка малых производителей в процессе создания ассоциаций. Также озвучена идея вовлечения молодежи в сельскохозяйственные процессы, что пойдет на пользу отрасли и финансово поддержит молодых людей.

«Знаю, что быть предпринимателем совсем непросто, особенно в сельском хозяйстве. Мы при-

ложим все усилия, чтобы оказать поддержку, необходимую для поиска рынков сбыта для каждого производителя. Кроме того, сейчас обсуждается ряд долгосрочных решений. Ведутся переговоры по Соглашению о свободной торговле с Китаем, и мы рассчитываем реализовать крупные объёмы в этом направлении», — отметил К. Габурич.

Министр экономики сообщил, что в самое ближайшее время состоятся дискуссии с представителями банков Республики Молдова для поиска решения в сфере кредитования малых производителей.

В свою очередь министр сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды Николае Чубук заверил производителей и переработчиков Молдовы в поддержке и открытости министерства к решению этих проблем, и готовности в скором времени представить конкретные предложения.

Согласно официальной статистике, с января по июнь 2018 года

экспорт винограда из Молдовы вырос на 32,1% по сравнению с аналогичным периодом 2017 года. Республика Молдова поставляет виноград в Румынию (51,9% совокупного экспорта винограда), Российской Федерации – 35%, Беларусь – 3,7%. Для Республики Молдова действует беспошлиновая квота на экспорт в ЕС в размере 10 000 тонн винограда в год. В этом году освоено 60% этой квоты, что составляет 5950 тонн.

Премьер-министр Павел Филип распорядился найти новые рынки сбыта молдавской продукции. «Особое внимание надо уделить экспорту продукции с высокой добавленной стоимостью. Надо проанализировать препятствия на пути к рынкам сбыта, на которые хотим выйти, надо быть более настойчивыми, выбирать свободные ниши и переходить на более интересные рынки», — заявил премьер-министр.

Молдавских аграриев призывают высаживать и расширять площади новых садов с современ-

ными сортами черешни, вишни, персиков, орехов, других фруктов, которые не выращиваются в остальных странах, но пользуются спросом в том числе и в странах Европейского союза.

В настоящее время свежие фрукты и овощи ежегодно экспортятся из Молдовы примерно в 80 стран. Например, молдавский виноград экспортится в 20 стран мира, сливы – в 16 стран. Больше всего молдавской продукции поступает на рынок ЕС, причем возросли объемы поставок в Германию, Италию, Португалию, Балтийские страны, Чехию, Боснию и Герцеговину и Румынию.

Для доступа молдавской продукции и на рынки других регионов мира, ведутся переговоры со многими странами, представляющими интерес для производителей Молдовы. Рассматривается возможность экспорта отечественной продукции во Вьетнам, Египет, Катар, Бангладеш и Индонезию.

Лилия АЛКАЗЭ

Молдова поднялась на одну позицию в рейтинге глобальной конкурентоспособности

Молдова поднялась на одну позицию в рейтинге глобальной конкурентоспособности (Global Competitiveness Index, GCI), ежегодно составляемом Всемирным экономическим форумом (ВЭФ). Согласно обнародованному на днях очередному докладу, Молдова занимает 88-е место в списке из 140 стран мира.

Благодаря 55,5 балла из 85,6 возможных Молдова улучшила свое положение по сравнению с прошлым годом, когда она поднялась на 11 строчек в рейтинге.

Молдавская экономика идет в списке сразу после Эквадора и Туниса, обгоняя Иран, Ботсвану и Боснию и Герцеговину.

КАКОВА ПОЗИЦИЯ МОЛДОВЫ ПО СРАВНЕНИЮ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ?

По данным исследования ВЭФ, Республику Молдова опередили ее соседи – Украина и Румыния, которые заняли 83-е и соответственно 52-е места. Выше Мол-

довы находятся такие страны СНГ, как Российская Федерация (43-е), Казахстан (59-е), Грузия (66-е), Азербайджан (69-е),

Армения (70-е). Кыргызстан занял 97-е место, а Таджикистан – 102-е.

В разделе «Макроэкономическая стабильность» Молдова ухудшила показатели, заняв 95-е место против 81-го в 2017 году, как сообщил на презентации отчета ректор Молдавской экономической академии Григоре Белостечник.

Более высокие баллы получила область технологической подготовки (48-е место против 53-го в 2017 г.), активность бизнеса (69-е место против 120-го в 2017 г.), эффективность рынка товаров (70-е), эффективность рынка труда (71-е), образование (73-е), инфраструктура (79-е).

Самый низкий балл – 30,2 – Республика Молдова получила в разделе «инновации», а по развитию финансового рынка заняла 128-е место.

ЧТО ТАКОЕ ИНДЕКС ГЛОБАЛЬНОЙ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ, И КАК ОН ВЛИЯЕТ НА ИНВЕСТИЦИИ?

«Индекс глобальной конкурентоспособности (ИГК: The Global Competitiveness Index) является наиболее известным в международной практике показателем.

Он рассчитывается по методике Всемирного экономического форума, и представляет собой рейтинг экономик стран мира по данному индексу. Оценки Индекса по каждой из 140 стран позволяют определить ключевые факторы, обеспечивающие устойчивый экономический рост, и объясняют причины, по которым некоторые государства добиваются больших экономических успехов, чем остальные», – сообщил Белостечник.

Поэтому, по его словам, страны, желающие привлечь больше прямых иностранных инвестиций, должны прилагать усилия для создания действенной конкурентной среды, стимулирующей не только появление иностранных инвестиций, но и инновации в экономике. Успех создания и внедрения эффективной политики роста конкурентоспособности зависит от понимания сути и сложности взаимовлияния различных факторов, способности определять и развивать ключевые факторы для развития страны.

В числе наиболее конкурентоспособных стран – Соединенные Штаты Америки, Сингапур, Германия, Швейцария и Япония.

По методологии ВЭФ, индекс глобальной конкурентоспособности рассчитывается на основе 110 показателей, разделенных на 12 групп, по десятибалльной шкале. Среди них четыре – основные факторы, шесть – факторы роста эффективности и два инновационных фактора. Это показатели качества институтов; состояния инфраструктуры; макроэкономической стабильности; здоровья и начального образования; высшего образования и профессиональной подготовки; эффективности рынка товаров и услуг; эффективности рынка труда; развитости финансового рынка; уровня технологического развития; размера внутреннего рынка; конкурентоспособности компаний; инновационного потенциала.

Академия экономических знаний Молдовы – официальный партнер Всемирного экономического форума в проведении опроса в Республике Молдова с 2010 года.

Влад БЕРКУ

Источник: Доклад о глобальной конкурентоспособности 2018–2019 гг.

Кредитование: банк или микрофинансирование

Банковский сектор обладает достаточной капитализацией и вошел в полосу стабилизации в результате появления в составе акционеров *Victoriabank* банка *Transilvania* и приобретения консорциума во главе с ЕБРР 40% капитала *Agroindbank*. Однако краткосрочный риск для финансового сектора заключается в деятельности небанковских финансовых организаций – по причине недостаточной регулируемости сектора и недостаточной финансовой культуры клиентов, обращающихся к их услугам. Об этом говорится в докладе Независимого аналитического центра *Expert-Grup* о состоянии развития Молдовы.

16 марта 2018 года вступил в силу новый Закон о небанковских кредитных организациях, и некоторые его положения слишком двусмысленны, что делает возможным накопление квазидепозитов от населения.

Кредитный портфель банков на уровне всей системы сократился в 2017 году, отражая пониженный аппетит к рискам со стороны банков и отток клиентов в организацию по микрофинансированию. Доля банковского кредита в ВВП снизилась наряду с увеличением доли неудачных кредитов по всей банковской системе. Рост неудачных кредитов можно почти полностью отнести на счет введения Нацбанком более строгого надзора и оценки дебиторов коммерческих банков. В то же время совокупные банковские депозиты в ВВП составляют около 40%, так что увеличившиеся пассивы финансируют в основном приобретение банками государственных ценных бумаг и сертификатов Национального банка, в ущерб кредитованию реальной экономики. В результате банки хорошо капитализированы, сохраняют более чем достаточный уровень ликвидности, что и обеспечивает стабильность системы, хотя это и не идет на пользу кредитованию, а соответственно, и инвестициям, и качественному росту экономики.

«Основным источником неопределенности остается *Moldindconbank*, где юридические риски являются главным препятствием на пути поиска стратегического инвестора. Кроме того, процесс исключения акционеров, не удовлетворяющих условиям добросовестности и достоверности в других банках, далек от завершения. Нет серьезного прогресса в возвращении украденных банковских активов во время банковской кражи 2012 – 2014 годов», – говорится в докладе.

Правительство, НБМ и НКФР должны внимательно следить за динамикой микрофинансовых компаний, чтобы не допустить подверженности третьих лиц рискам, которые берут на себя эти компании в процессе кредитования.

БАНКИ НЕ ПОЛНОСТЬЮ ВЫПОЛНЯЮТ ФУНКЦИЮ ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ

«Молдавские банки не в полной мере выполняют свои функции по накоплению ресурсов и их распределению для финансирования производственных инвестиций. Большинство компаний финансируются за счет собственных ресурсов, малые и средние предприятия испытывают трудности в наращивании потенциала и конкурентоспособности. Из-за банковского мошенничества финансовая система страны в ближайшем будущем не сможет предоставлять инвестиционные ресурсы, особенно для крупных инвестиционных проектов», – отметил директор *Expert-Grup* Адриан Лупушор.

Несмотря на то, что банки располагают большим объемом ликвидности, эти средства не направляются в экономику из-за угрозы невозврата займов. Молдавская экономика продолжила рост, но медленными темпами и на основе неустойчивой модели. На фоне экономических улучшений в 2017 – 2018 годах (экономическая и инфляционная стабилизация, стабильность банковского сектора) сохранились и фундаментальные препятствия, затрудняющие видимое улучшение в стране и повышение уровня жизни людей. В частности, отмечаются некоторые неудачные эпизоды, плохо отразившиеся на доверии населения к власти, а также на отношениях с партнерами по развитию. ВВП продолжил рост в 2017 г. (+4,5%) и в первой половине этого года (+4,5%), но есть возможности и дальнейшего роста. К тому же, таких темпов экономического роста недостаточно для приведения уровня доходов в соответствие со стандартами стран Центральной и Восточной Европы, действующими на протяжении жизни нынешних поколений.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И КЛИМАТИЧЕСКИЕ ВЫЗОВЫ ДИВЕРСИФИЦИРОВАЛИ РЫНОК ДЛЯ МОЛОДОВЫ

«Республика Молдова нуждается в 7-8% роста. Более того, воспроизведя модель предыдущего периода,

рост 2017 – 2018 годов основан, скорее, на конъюнктурных факторах, чем на фундаментальных. Спустя четыре года с момента подписания Соглашения об ассоциации, статистические данные говорят о том, что расширение экспорта на европейское направление практически полностью компенсировало потери, понесенные после введения российского торгового эмбарго», – заявил Адриан Лупушор. Кроме того, он добавил, что торговый баланс с ЕС улучшился, экспорт диверсифицировался, особенно агропродовольственный. В то же время эксперты отмечают, что чистое влияние Соглашения о свободной торговле по-прежнему довольно скромное «в соотношении с его потенциалом». Молдавским производителям предстоит еще многое сделать, чтобы полностью освоить предлагаемые европейским рынком торговые возможности».

По словам экспертов, еще ни разу с 2000 г. молдавская экономика не переживала такой долгий и глубокий инвестиционный кризис. В 2015 – 2016 гг. инвестиции в долгосрочные материальные активы как в частном, так и в государственном секторах резко сократились – на 20% по сравнению с 2014 г., и находились в стагнации в 2017 г. Дефицит инвестиций влияет на перспективы устойчивого экономического роста, а также подрывает процесс развития новых производств. Это особенно важно для Молдовы, которая прошла через длительный период структурных преобразований, что привело к физическому и моральному обесцениванию производственного капитала. Кроме того, доля промышленного и сельскохозяйственного секторов в привлечении инвестиций за последние несколько лет сохранялась довольно низкой (около 20% инвестиций). Небольшой внутренний рынок и рост экономики только за счет экспорта не позволяют обеспечить экономическое развитие.

В качестве решений эксперты предлагают основополагающий пересмотр модели экономического роста страны за счет расширения и диверсификации экспорта путем совершенствования инфраструктуры качества и внедрения стандартов ЕС в области безопасности и качества. По их мнению, важно, чтобы и ассоциации производителей активнее участвовали в продвижении Соглашения о свободной торговле, и чтобы правительство вновь договорилось насчет условий доступа для некоторых отечественных агропродовольственных продуктов, которые сталкиваются с чрезмерно ограничивающими барьерами на рынке ЕС, такими как тарифные квоты для некоторых товаров.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

BC „Moldindconbank” S.A.

Объявление о дальнейшем выставлении на продажу пакета акций, вновь выпущенных BC „Moldindconbank” S.A.

В соответствии с положениями части (3) ст. 52 и ст. 52¹ Закона №202 от 06.10.2017 г. о деятельности банков и на основании:

- Постановлений Исполнительного комитета Национального Банка Молдовы №278 от 20.10.2016 г., №163 от 11.07.2018 г. «О продлении срока продажи вновь выпущенных акций Коммерческого Банка „Moldindconbank” S.A.» и №254 от 12.10.2018 г. «О продлении срока продажи вновь выпущенных акций BC „Moldindconbank” S.A.»;
- Постановления Национальной Комиссии по Финансовому Рынку №7/1 от 29.01.2018 г. „О регистрации в Государственном реестре ценных бумаг”;
- решений Правления BC „Moldindconbank” S.A. от 19.01.2018 г. (протокол №08), от 13.04.2018 г. (протокол №43), от 16.07.2018 г. (протокол №86), и от 17.10.2018 г. (протокол №124),

BC „Moldindconbank” S.A. объявляет о дальнейшем выставлении на продажу, начиная с 18.10.2018 г., сроком на три месяца, простых именных акций I класса в количестве 3 173 751 акций, выпущенных BC „Moldindconbank” S.A.

УСЛОВИЯ ПРОДАЖИ УКАЗАННЫХ АКЦИЙ:

- Акции выставляются на продажу единным пакетом, в количестве 3 173 751 акций, посредством голосового аукциона, организованного на регулируемом рынке Фондовой Биржи Молдовы.
- Голосовой аукцион будет проведен в период с 03.01.2019 г. по 18.01.2019 г.
- Начальная цена выставления на продажу указанных акций составляет 239,50 лей за акцию.
- Акции, выставленные на продажу, могут быть приобретены одним покупателем либо группой лиц, действующих согласованно, которые до соответствующего приобретения получили предварительное разрешение Национального Банка Молдовы согласно условиям, установленным в ст. 47-49 Закона №202 от 06.10.2017 г. о деятельности банков.

Информация, предусмотренная частью (7) ст. 52¹ Закона №202 от 06.10.2017 г. о деятельности банков опубликована на веб-странице Банка: http://www.micb.md/img/n-info-doc/Offering_Memorandum_ro.pdf.

Правление Банка

Уважаемые акционеры АО «Апэ Термо»

На основании решения Совета Общества, извещаем акционеров о созыве ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ в очной форме 14 ноября 2018 года по адресу г. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 108, зал заседания предприятия. Начало собрания в 11-00 ч. Регистрация участников с 10-00 до 10-50 ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Выборы ревизионной комиссии АО «Апэ Термо».
- Утверждение исполнительного директора АО «Апэ Термо».

Акционеры могут участвовать на собрании при представлении документов, удостоверяющих личность, а их представители – по доверенности, заверенной в порядке, установленным законодательством.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Нина ДОСКА,

Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,

Рамона НИКУЛЧА, Оксана ГЛУЙ.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЭЭ

Специалист по связям с общественностью

Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком **■**, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL